

pieter de buysser

eekhoorn

brood

Opgedragen aan iedereen die zijn noodlot kapot weet te spelen.

Voor de toneelspelers: het realisme van de opstand ligt anders in de mond dan het realisme van de weerspiegeling. We zijn nog weinig vertrouwd met het natuurgetrouwe verzet. Daarom deze wens voor jullie: laat ons zoveel mogelijk mensen vertrouwd maken met dit onvertrouwen.

Personen

Marie-Jeanne

Moassi

marie-jeanne Ik zal eventueel uw jas aannemen.

moassi Voor het geval ik een grote meneer was.

marie-jeanne U bent groot. Heel groot. En uw jukbeenderen.

moassi Zal ik de deur dichtdoen?

marie-jeanne Ik moet niet meer buiten zijn denk ik.

moassi Hier kunnen we dan toch vannacht slapen. En dan, morgen, zien we verder.

marie-jeanne Mag ik aan uw gezicht komen?

moassi Ja.

marie-jeanne U wilt misschien liever gaan zitten eerst? We hebben veel gestapt vandaag.

moassi Ik ben nog in goede conditie.

marie-jeanne Dus dan mag ik toch aan uw gezicht komen?

moassi Ik ga, als je het niet erg vindt, mijn schoenen uitdoen.

marie-jeanne Ja, ja ik ook.

moassi Parijs!

marie-jeanne Wie had dat kunnen denken. Vanmorgen nog in de Lidl in Kortesseem, en nu al hier met u.

moassi Heb jij deze morgen dan nog boodschappen gedaan?

marie-jeanne Ja, jij toch ook.

moassi Nee ik niet, ik was me al enkele dagen aan het voorbereiden, wanneer precies ik zou vertrekken wist ik niet, maar wel dat ik het zou doen.

marie-jeanne Dat was bij mij juist hetzelfde zo.

moassi Echt waar?

marie-jeanne Ja, echt, de laatste dagen had ik het gevoel dat ik een worp zou doen. Naar buiten. Naar nergens daar.

moassi Waar gaan we naartoe?

marie-jeanne Geen idee.

moassi Ik weet het ook niet. Het was of mijn bloed de baan van mijn aders wou verleggen.

marie-jeanne Je bent mooi.

moassi Of ik van een geur die nog moest komen al was doordrongen.

marie-jeanne Ik zag u vanmorgen opnieuw in de Lidl aan de zuivel staan en dan, dan, dan was het eruit.

moassi Ik ben vanmorgen helemaal niet in de Lidl geweest.

marie-jeanne Maar je moet je daar niet voor schamen, ik kom daar toch ook...

moassi Ik zweer het u, ik ben niet naar de Lidl geweest.

marie-jeanne *lacht* Je liegt!

moassi Nee, ik ben vanmorgen vroeg mijn werkkleren gaan halen uit mijn kastje in de garage, en dan ben ik naar de wassalon geweest, daar ben ik bijna tot op de middag gebleven.

marie-jeanne Maar nee, aan de zuivel, en daarna heb je kinderlimonaad gekocht, twee flessen, perziksmaak.

moassi Ik heb geen kinderen en ik ben daar niet geweest.

marie-jeanne Maar ik heb...?

moassi Het spijt me.

marie-jeanne Waarom ben je me dan gevolgd?

moassi Je ogen.

marie-jeanne Wat is er met mijn ogen?

moassi Iets met klateren en zoete wateren.

marie-jeanne Is het flateren of flatteren?

moassi Ik denk zelfs dat er forel in zit.

marie-jeanne Och.

moassi Ik heb dat voor het eerst gedacht toen ik je zag aan de

Evertsebaan, je stond naast je fiets te wachten om over te steken, en je wou je schoen dichtdoen. Dat ging natuurlijk niet omdat je nog je fiets vasthad. Ik stak over en ik zag hoe je een koppig plezier vond in die onmogelijke situatie. Je ging op je knie zitten en je stak lustig je been onder je fiets door, de mensen er rond zagen dat al faliekant aflopen, maar toen ik je ogen zag, fonkelend van de fiere zelfspot en dan in je benen de elegantie van een circusdier, dan...

marie-jeanne Dan ben je maar doorgegaan?

moassi Nee, nee, dan ben ik je gevolgd.

marie-jeanne Och?

moassi Jawel, dan ben ik je gevolgd.

marie-jeanne Tot waar?

moassi Tot in de Putstraat.

marie-jeanne Helemaal tot in de Putstraat?

moassi Ja.

stilte

marie-jeanne Dat spreken dat gaat toch wel met elkaar, vind je niet?

moassi Ja, ja, prima.

marie-jeanne Het was niet nodig om zo lang te wachten. Op de trein deze middag van Kortessem naar Brussel, geen woord, amai, ik kan u verzekeren dat dat geeft in mijnen buik.

moassi Ja, en waarom eigenlijk?

marie-jeanne Maar ik had dat graag! Dat is dat jeuksel als wanneer je van hoog in het zwembad springt.

moassi Zullen we terug zwijgen dan?

marie-jeanne In de trein van Brussel naar Parijs: mijn mond was gelijk een graf van marmer.

moassi Niet voor te stellen. Het buitenste buiten. Vanaf dan was het duidelijk dat we samen reisden.

marie-jeanne Dat jij mij volgde.

moassi Of jij mij. Dit wilde ik je al vragen van toen we tegenover elkaar zaten in de trein deze middag: wat dacht je gisteren toen je buiten kwam en je zag de tekening in het zand die ik voor je gemaakt had, over de hele lengte van de straat?

marie-jeanne Ik denk niet dat ik dat heb gezien.

moassi Niet gezien?

marie-jeanne Nee.

moassi Ik had een hele rebus getekend. Met een uitnodiging in... Niet gezien? Hoe komt het dan dat je me gevolgd bent?

marie-jeanne Omdat ik dat wou.

moassi Niet omdat... Waarom dan?

marie-jeanne Omdat ik u zo mooi vind.

Ik denk dat ik u het mooiste vind van alles wat ik al ooit eerder gezien heb.

moassi Je bent gek, je kent me niet. En je komt met een wildvreemde man in een hotelkamer in Parijs. En morgen, wat ga je morgen doen?

marie-jeanne Bij u zijn.

moassi Ben je niet ontgoocheld nu je mijn stem hoort?

marie-jeanne Nee, helemaal niet. En je spreekt goed Nederlands.

moassi Toen we deze middag aan de loketten stonden in Brussel draaide jij weg, was dat om niet teleurgesteld te moeten worden?

marie-jeanne Nee, zo stil, dat was wel goed. We waren net aangekomen in Brussel, we hadden ons samen een half uur door dat bord met die knipperende bestemmingen laten hypnotiseren, wij twee naast elkaar, schouder aan schouder, tot we van die schone lange werfkransen werden. Heel af en toe helde ik licht door mijn linkerbeen zodat mijn schouder die van u zou raken.

moassi En dat deed hij.

marie-jeanne Heb je dat gevoeld, ja?

moassi Ja, zeker.

marie-jeanne Ik wilde u aanraken, maar ik wilde niks kapot maken.

moassi En nu, maken we nu alles kapot door te spreken?

stilte

moassi Misschien moeten we daar over zwijgen.

marie-jeanne Ben je moe?

moassi Dat gaat. Jij?

marie-jeanne Een beetje toch, dat begint.

moassi Welk bed kies jij?

marie-jeanne Ja, nu moet ik dus kiezen, die Fransen, zo'n reputatie en dan komt ge in hun kamertjes en dan staan de bedden twee meter van elkaar. Ik neem dit bed wel.

moassi Wil je een slok water?

marie-jeanne Ja, graag.

moassi Slaapwel.

marie-jeanne Slaapwel.

Het is donker. Ze liggen in bed. Het is stil.

marie-jeanne Excuseer. Hum. Eventueel excuseert u mij.

moassi Ja?

marie-jeanne Ik ken uw naam nog niet.

moassi Het is waar. Dat we die nog niet aan mekaar gezegd hebben.

marie-jeanne Misschien is het beter zo.

moassi Ja. Zonder naam.

marie-jeanne Of met een andere.

moassi Ik zou het een opluchting vinden een nieuwe naam te kunnen krijgen.

marie-jeanne Jij ook? Ja, echt, ik ook, dat je opnieuw begint. Vanaf nu heet ik anders. Dat zou toch fantastisch zijn moest iedereen daarin meegaan.

moassi Maar ook een verraad. Ik zou het leven beledigen dat ik bijna een halve eeuw geleefd heb onder mijn naam. Ik heet Moassi.

marie-jeanne Ik heet Marie-Jeanne. Daar gaan bloemen niet van botten.

Marie-Jeanne Daems. Zegt u dat niets? Daems, de familie Daems uit Limburg? Rik Daems, eigenlijk moet je Hendrik zeggen. Die is nog minister geweest. Die woont met zijn vrouw in een heel mooi huis, ik heb daar foto's van gezien. Dat is dus familie.

moassi Makkelijker om uw naam te aanvaarden dan?

marie-jeanne Ik heb hem nog nooit gezien, alleen als kleine snotter, hij was twaalf en liet zijn snor staan, op een communiefeest in 1972. En ik heb ook kwaad horen spreken over zijn huis. Dat dat te groot zou zijn. Maar dan dacht ik: maar enfin, hoe kan nu een huis te groot zijn?

Dat kan er bij mij niet in.

moassi Dan is het misschien toch te groot het huis, als het er niet in kan?

marie-jeanne Het mag erin van mij, echt, moest ik het kunnen. Maar ik heb dat nog al gemerkt: mijn kop is te klein. Ik zou wel willen mijn kop openbreken, met een stuk ijzer, of met een blikopener, of schillen in een lange sliert zoals Russische vrouwen wedstrijden winnen door het vel van een patat te veranderen in een sliert van anderhalve meter. Al die lucht die er zo los door kan waaien dan! En dan wil ik ook die patat nog uithollen, een kop waar alles in kan, en ook alles zo weer terug uit kan, een doorlaatbare kop, lucht, zuchtje wind, een kop die overal is, een oploskop, een verloren kop.

moassi *snurkt*

marie-jeanne ...En dan mag ik mijn naam behouden of dan mag ik van naam veranderen, een naam die mij omvat is er dan toch niet meer. Want ik ben dan overal. Ik ben dan alles en tegelijk. Weet je, toen we deze morgen samen naar het station van Kortesseem stapten, in die versmorende stilte, dan had ik het gevoel dat niet meer mijn lichaam rond mijn geest zat, maar andersom. Mijn benen bewogen in het zelfde ritme als die van u.

moassi *snurkt*

marie-jeanne Bij wijze van spreken. Ik denk niet dat ik geloof in de geest en dan het lichaam. Dat is veel te schematisch, zo dicht. Ik denk dat ik een zakske vlees ben waar gebeurtenissen ga ten doorheen kunnen schieten waardoor dat ik een veld wordt. Wat denk jij?

moassi *snurkt*

marie-jeanne Jij slaapt goed. Snel. Goed teken. Goed geweten. Ik wist het wel. Ik vertrouw u. Ik weet niet of dat verstandig is. Ik doe het toch. Dan heb ik pas zwaar geïnvesteerd in een alarmsysteem, en dan lig ik nu terwijl het naar middernacht gaat in een groezelig hotel met een Arabier. En ik ben niet bang.

Moassi, hoor je mij? Nee. Moassi, ik moet misschien toch iets bekennen. Ik weet niet of ik nu intense gevoelens heb. Ik ben vrij van gevoelens. Ik ben daar niet bang voor, het is zo precies of ik van water ben. Al de rest is aan het afbrokkelen. Ik denk dat ik overal naartoe kan nu. Moassi?

Moassi...

moassi Mmmgggr.

marie-jeanne Je moet ook niet overdrijven met uw goed geweten. Ik kan naar buiten. Ja. Ik kan gerust naar buiten nu. Ik ben niet bang. Ik kan naar beneden gaan en naar links en naar rechts, ik kan kiezen, de straat op. Moassi, ik ga dat doen, ik weet niet of ik terug kom. Ja, Parijs! De straten in Parijs, 's nachts, prachtig, en het is nog warm, ik zie wel waar ik uitkom, buiten, vanaf nu kan ik naar buiten.

Ze staat op uit bed, zet zich op de rand.

Moassi, misschien was dit al voldoende voor ons. Slaapkop.

Ze neemt haar spullen, doet haar gewone kleren terug aan, nog niet haar schoenen, die neemt ze in haar hand om stilletjes te zijn.

Ik ga naar buiten, wie weet wat er gebeurt. Moassi, ik ga verdwijnen in de straten...

Ze gaat naar de deur.

Moassi, zeg toch iets.

Ze zet zich op de grond, leunt tegen de deur.

Vind je het erg dat ik vertrek?

moassi Grrrrsnrukkellldesnurk.

marie-jeanne We zijn toch niet aan elkaar gehecht? Dat is zo goed, lieve

Moassi, dat is zo goed dat jij mij niet vasthoudt, dat heb ik nodig, ik kan zoveel andere mensen worden, en jij laat me dat doen, lieve Moassi, dat

doet zo onwaarschijnlijk goed, dat jij me dat laat doen, dank je lieve

Moassi, *knikkebolt van de slaap* dank je, ik moet niks meer mezelf zijn.

knikje Zie, ik kan zo overal naartoe, dat doet zo goed, lieve, zo goed.

Ze valt in slaap tegen de deur.

Beiden slapen.

marie-jeanne Een beest! Een beest aan mijn tenen, jawel, bweik een muis,
nee daar zit ze, daar dat is een rat!

moassi *wordt slaperig wakker* Ssst rustig, rustig.

marie-jeanne Niks rustig, daar zit een rat, en die komt hier aan mijn
tenen!

moassi *staat op en helpt haar recht, helpt haar naar haar bed* Hoe komt het
dat jij daar lag?

marie-jeanne Ik vond het daar een goed plekje om te liggen.

moassi Laat eens kijken, heeft ze gebeten?

marie-jeanne Laat het uit!

moassi Maar dan is er toch niks ernstigs. Kom, waar wil je het liefst
slapen?

marie-jeanne In bed, toch wel.

moassi Zal het gaan? Denk je dat je gaat kunnen slapen?

marie-jeanne Ja ja, hier kunnen ze toch niet in.

moassi Pas op, die kruipen daar gewoon op. En die tippelen hier langs de
rand.

marie-jeanne Zal 't gaan.

moassi Slaapwel.

Hij zou haar een nachtkus kunnen geven, hij aarzelt en doet het net niet.

marie-jeanne *is daar niet speciaal door ontgoocheld, ze zit wat onhandigheid
en tegelijk aan onthechting van de idiomen van de verliefdheden op dezelfde
golflengte als hij*

Slaapwel.

stilte

moassi Marie-Jeanne? Je slaapt. Misschien gaan in de slaap de ogen open. Ik ben nu wel wakker maar ik ben blind als met mijn ogen toe. Misschien zie je nu wat we niet zagen als we wakker waren. We zijn een blinde sprong aan het maken, Marie-Jeanne, blind. En wij maar springen en misschien is er helemaal geen water. Marie-Jeanne, ik ben eigenlijk een kikker, mijn leven een aaneenschakeling van blinde sprongen. Ik een springende kikker in een plas waar geen licht in te krijgen is. Ik maak wel eens echt grote sprongen maar ik kom altijd op exact dezelfde plaats weer neer. Een kleine kwartslag links of rechts, oké, maar daar breek je de horizon niet mee open.

Ik ken dit Marie-Jeanne, ik ken dit zo goed.

marie-jeanne Echt waar?

moassi Je bent toch wakker?

marie-jeanne Vertel eens voort.

moassi Er is niets te vertellen. Dat is de hel. Er is niets te vertellen. Iedere wending blijkt er geen geweest te zijn. Er is geen spanning. Er is geen ontknoping. Er is geen drama meer. De grappen zijn bijna op, en mijn eigen drama ligt ergens verplet onder een achterwiel van de geschiedenis. Het gaat zijn gang. Het volgt zijn verloop als een hond die zich in de staart bijt.

marie-jeanne Moassi, laat nu die hond maar eens in mijn kuiten bijten, ik ben wel hier bij jou, hier kan niets meer tussen komen, dan mag je nog zoveel hebben meegemaakt.

moassi Ik denk niet dat ik veel heb meegemaakt.

Ik ben veel meegemaakt.

marie-jeanne Dat geloof ik niet, niet van jou.

moassi Je hebt gelijk: hier ligt tweeënveertig jaar verzet.

marie-jeanne Awel, en dat ziet er toch nog goed uit.

moassi Dat is waar, vrij van roest, hoest en verkalking.

marie-jeanne Tweeënveertig jaar verzet en ongeschonden!

moassi Ongeschonden en onveranderd, er is echt niets veranderd, van opstand naar opstand. Niets veranderd. Eerst als vijftienjarige tegen mijn ouders in Sfax, in Tunesië waar we woonden. Als ze maar lang genoeg op hun knieën zouden zitten bidden, geloofden ze dat de dictatuur voor hen zou veranderen in een paradijs. De enige verbetering in hun leven is dat ze nu meer eelt op hun knieën hebben. Rond mijn achttiende, samen met mijn broer en vrienden gaan betogen, en dan in het georganiseerd verzet. In de gevangenis heb ik me niet verzet. Ik was veroordeeld voor vijfentwintig jaar, ik kwam vrij na twee jaar. Ik heb er niets voor gedaan. Dat heeft me zwaar getekend, ik heb er niets voor gedaan. Er was – wat zij noemden – ‘een ongeluk’ gebeurd met mijn broer. Hij zat samen met mij in de gevangenis. Hij had zich wel verzet.

Als asielzoeker in België aangekomen. Ongeschonden en onveranderd. Op een dag vroeg de directeur van het asielcentrum ons om niet meer met meer dan tien samen op straat te staan. Dat was ongebruikelijk in Vlaanderen en wij moesten dat respecteren. Ik schoot in de lach en ik zei dat als voor de Vlamingen respecteren hetzelfde is als imiteren dat ze dan stemrecht geven aan hun eigen spiegels. Vanaf dan: sanctie op sanctie. En dan ben ik zelf vertrokken. Niets veranderd, ongeschonden. Maar nu: zonder papieren. Na lang zoeken ben ik clandestien kunnen beginnen

werken bij de Nissangarage in Kortessesem. Die man was eigenlijk heel goed voor me. Drie jaar doe ik dat nu. Hij leerde me Nederlands, en zijn vrouw bracht me geregeld een kruiwagen boeken opdat ik niet te veel lawaai zou maken. Ik heb ze allemaal gelezen. Ik kreeg kost en inwoon en af en toe stopte hij me wat extra toe.

marie-jeanne En daar ging jij dan mee naar de Lidl?

moassi Of ik spaarde het op.

marie-jeanne Om wat te doen?

moassi Om een treinticket te kopen bijvoorbeeld.

marie-jeanne Om wat te doen?

moassi Om ergens uit te komen waar ik een eland zou kunnen worden.

marie-jeanne Een eland?

moassi Het is niet omdat je geen illusies meer hebt dat je je gewonnen geeft. Een glorieus en nobel eland, zo doorzichtig dat het geen papieren nodig heeft.

marie-jeanne *kijkt hem aan, ze wordt langzaam een eland* Je moet eens voelen, hier zo.

moassi Waar?

marie-jeanne Hier, voel je het, die knobbels.

moassi *wordt ook langzaam een eland* Nu je het zegt, dat wordt een hele kruin.

marie-jeanne Een rendier.

moassi Je koopt er geen landhuis mee, maar het is niet slecht.

Ze lopen alle twee als eland door de kamer.

marie-jeanne Gewoon niet van een fermette beginnen dromen, want dan moet je binnen de kortste keren ook pony's hebben, en wat doen wij met pony's?

moassi Zelfs de kleinste pony, slaan we op zijn tronie.

marie-jeanne Ah, ja, want je bent een rendier.

Ze eten uit de kruinen van de bomen, grazen, leggen zich neer.

marie-jeanne Ik heb diep geslapen ik.

moassi Ja, ik ook, het is laat geworden vannacht.

marie-jeanne Hoe laat zou het nu zijn?

moassi Kwart voor tien.

marie-jeanne Het is precies wel druk buiten.

moassi Veel mensen op straat.

marie-jeanne Is dat de gewoonte in Parijs?

moassi Ik heb horen zeggen van wel.

marie-jeanne Veel politie ook.

moassi Dat maakt me bang.

marie-jeanne De politie?

moassi Als ze controles doen. Ik heb geen papieren. Ze zetten me meteen het land uit.

marie-jeanne Dan hebben wij onwaarschijnlijk veel geluk gehad op de trein gisteren.

moassi Zeg dat wel, het was een berekend risico. Moest jij niet voor de controleurs duidelijk met mij hebben meegereisd dan hadden ze zonder twijfel naar mijn papieren gevraagd.

marie-jeanne Wat gaan wij hier dan doen.

moassi Ik zou liever even wachten tot het buiten wat kalmer is, en dan verder gaan. Vind je dat niet erg?

marie-jeanne Nee, nee.

moassi Maar ga jij, echt waar, ga jij de stad verkennen, ik wacht hier op jou.

marie-jeanne Nee, nee, ik wacht mee, en dan gaan we samen.

moassi Dan blijven we nu hier?

marie-jeanne Voor mij is dat goed, we wachten af tot het buiten rustiger is en dan zien we wel. Maar één dingske Moassi.

moassi Wat?

marie-jeanne Die rat.

moassi Wil je dat ik ze vang?

marie-jeanne Ik kan zelf koffie zetten, zeh, want ik heb mijn waterkoker bij en een paar filters.

moassi Lekker, ik heb nog brood.

Ze eten.

Ik vind dat het licht mooi valt in de kamer.

marie-jeanne En al bij al is ze in orde. Op die rat na.

moassi Ik kan daarmee overweg.

marie-jeanne Bacillenbaggeraars, precies ademende vuilniskarrekes die veel te rap rijden.

moassi Wil je dat ik ze nu vang?

marie-jeanne Oh, dat zou me toch gerust stellen, ja.

Moassi legt zich op zijn buik plat op de grond.

Die, die beesten, die voeden zich met onze ziektes.

Moassi strekt zijn handen voor zich uit, in wacht.

Wat wij moeten afscheiden, uitzweten en weggooien omdat we anders zouden doodgaan of mekaar zouden vermoorden, daar leven die van. Zij zijn de moorden die wij niet begaan. Zij zijn de kankers waar wij nog niet aan sterven. Hun staart walmt van onze afstotelijkheid. Het getrippel van die klauwtjes ritmeert de gewenning aan het comfort van onze huis-, tuin- en keukengruwel. In hun schlemielige ogen flikkert het banale kwaad dat wij begaan. Het is de wanstaltigheid van deze papieren beschaving die priemt door de matte glans van hun oogschilfers. En in hun gepiep klinken de echo's van onze hang naar genocidair gedrag.

moassi Ik heb ze!

marie-jeanne liij!

moassi Ik heb ze, ik heb ze stevig vast!

marie-jeanne Zie dat ze niet bijt. Wat ga je er nu meedoen?

moassi Neem je waterkoker.

marie-jeanne Wat?

moassi Doe wat ik je zeg. Dan maak ik meteen met haar en met heel haar familie komaf. Neem je waterkoker. Vul hem en zet hem aan. Goed. Wacht tot het water kookt.

marie-jeanne Wat ga jij doen?

moassi Als je een rat levend in kokend water stopt, dan is haar gekrijs zo pijnlijk en weerzinwekkend voor de andere ratten dat ze voor de rest van hun leven niet meer naar die plek komen. Dat is een geluid zo hoog dat geen mens het kan horen. De andere ratten in een straal van honderden meters maar al te goed. De meest effectieve methode.

marie-jeanne Het water kookt.

moassi Goed, zet de klep open.

marie-jeanne Ik durf niet.

moassi Zet de klep open!

Moassi schiet met de rat in beide handen geklemd naar de waterkoker, duwt ze erin.

Hier jij!

Hij houdt het deksel erop en zet de koker nog eens terug aan.

Het is doodstil.

marie-jeanne Hoor jij iets?

moassi Nee, mensen kunnen dat niet horen.

marie-jeanne Is dat te hoog voor een mens?

Zou een mens het wel kunnen horen wanneer dit gebeurt met een andere mens?

En zou hij dan weten, én verder vertellen, dat je naar die plek nooit en nooit moet teruggaan?

moassi In de dorpen in Rwanda brouwen ze nu bier. Primus, van de brouwerij van Haacht. Heineken plant ook om te gaan.

marie-jeanne En in Auschwitz is het naar het schijnt goed wonen nu.

moassi Het blijft rumoerig buiten. Het lijkt zelfs of het toeneemt.

marie-jeanne Wat roepen ze nu? Of is dat zingen?

moassi Houd het gordijn dicht.

marie-jeanne Maar ze gaan u toch hier niet om uw papieren komen vragen.

moassi Ik heb dat liever.

marie-jeanne Goed, dan hebben we nu de tijd om te plannen wat we gaan doen als het buiten gekalmeerd is.

moassi We moeten dat niet samen doen.

marie-jeanne Juist omdat we dat helemaal niet moeten, lieve Moassi. Ik heb een plan. Een lange termijn-businessplan.

moassi *lacht* Ik heb geen ervaring in zaken.

marie-jeanne Denk je nu echt dat een vogelenei ervaring heeft bij haar eerste vlucht richting takken van de bomen?

moassi Nee, maar ze heeft er wel alvast de genen voor.

marie-jeanne Zal ik hier eens een omelet bakken met onze genen dat je niet meer weet waar je het hebt? Zet u daar. Jij waart een Pakinees, en dat hier was uw nachtwinkel.

Goeiedag, meneer.

moassi Goeiedag.

marie-jeanne Mijn naam is Marie-Jeanne Daems en ik kom hier samen met mijn collega Moassi onze diensten aanbieden.

moassi Wij niet nodig, dank, dank.

marie-jeanne Een pakje Barclay, alstublieft.

moassi *geeft haar echt een sigaret*

marie-jeanne Hoeveel is het.

moassi Vijf euro.

marie-jeanne Alstublieft.

moassi Daaag.

marie-jeanne Fout. Fout meneer, fout. U had me nog iets anders uit uw gamma kunnen aanbieden. Ah ja! Allez, probeer het eens.

moassi Wilt u nog iets anders?

marie-jeanne Fout. Helemaal fout. Meneer, u moet mijn verlangen wekken naar nog een productje. U moet zeggen: 'Als u aan uw evenwicht wilt werken, heb ik hier deze limonade voor u.' Vlam! Verkocht! Natuurlijk willen wij dat want in het diepst van onze gedachten schuifelen wij beschaamd onze kwabben voor ons uit alsof het ging om kommen maniok die we net hebben afgepakt. Meneer de Pakinees, laat mijn collega Moassi en ik een week de verkoop doen in uw winkel, gratis en voor niets.

moassi Maar maar maar nee, mijn winkel!

marie-jeanne En het blijft uw winkel! Alleen komen mijn collega en ik de verkoop doen gedurende één week, u mag rusten, naar zingende olifanten kijken of verder langzaam op een kartonnen doos beginnen lijken, wij zorgen voor een verdubbeling van uw winst, en die winst is voor u.

moassi Bent u moeder Theresa? Wilt u ook zweren uitzuigen?

marie-jeanne Nee, wij lanceren onze frisdrank!

moassi Marie-Jeanne, waar wil je naartoe?

marie-jeanne Meneer de Pakinees, mogen we beginnen of mogen we beginnen?

moassi Het is goed.

marie-jeanne Voila, eerste stap: geslaagd. We hebben dan voor een hele week een nachtwinkel. Jij timmert een groot houten schap en graveert in sierlijke letters: 'Drink Mojeanne.' Moassi, Marie-Jeanne. Ik brouw een fris sapje en we doen dat in flessen. We verkopen die eerste week zo goed dat we de week erop in een andere nachtwinkel krak hetzelfde kunnen doen. De week daarop van 't zelfde en vanaf dan betalen we anderen om 't zelfde te doen. Iedere eurocent die binnen komt investeren we opnieuw. Na een jaar hebben wij een woekerend netwerk. En dan is het tijd voor fase twee. Jij was directeur van een concern dat risicokapitaal investeert. En dat hier was uw bureau. Klop klop.

moassi Een momentje, alstublieft. *fluistert* Marie-Jeanne, ben je helemaal gestoord?

marie-jeanne Klop klop.

moassi Binnen.

marie-jeanne Marie-Jeanne Daems, van Mojeanne Company. U kent onze activiteiten?

moassi Niet echt in de details, nee.

marie-jeanne Maar u hebt ongetwijfeld onze zakencijfers bekeken?

moassi Ze moeten nog niet tot op mijn bureau zijn aanbeland.

marie-jeanne Ik leg het u graag even uit.

En dan breng ik hem zo ver dat hij enkele honderdduizenden euro investeert in de verdere uitbouw van Mojeanne Company. Mojeanne groeit en groeit en na twee jaar krijgen we een brief van de Coca-Cola Company: of we geïnteresseerd zijn in een overname?

Jij een miljoen euro en ik een miljoen euro, en dan moeten we gewoon nog eens klappen over wat we dan gaan doen.

Wat denkte?

moassi Ik wist niet dat je die talenten had.

marie-jeanne Dan hebde mij nog niet bezig gezien als vliegtuigconsulter.

moassi Ik weet niet of ik in zou stappen.

marie-jeanne Maar allez, binnen vijf jaar komen we met een taxi hier door de straat, dat volk hier beneden is dan allemaal weg. We nemen dan van dat venster hier een foto, en dan komen we terug thuis en dan kleven we dat in ons dikke boek.

moassi En dan?

marie-jeanne Dan kunnen we eens beginnen nadenken over welk type mobilhome we willen.

moassi Denk je echt dat het dan beter zal gaan?

marie-jeanne Overal waar we komen grote panelen: 'Time's up, get The Mojeanne Experience.'

moassi En die moeten ze dan in hun frigo stoppen?

marie-jeanne Of ineens kloekkloek in het buikske.

moassi En dan zit The Mojeanne Experience daar ergens in de darmen bij de spijsvertering?

marie-jeanne Wel ja, maar wij zitten dan wel ergens in 't zonneke.

moassi Denk je dat er dan iets veranderd zal zijn?

marie-jeanne Wat wilt ge zeggen?

moassi We zijn dan gewoon van tabel veranderd, we zitten dan niet meer bij de 94% zonder, maar bij de 6% mét. Daar moeten ze niet eens hun statistiek voor aanpassen.

De 6% mag toch niet groter worden dus gaat er doordat wij erbij komen iemand van de 6 naar de 94. Het is misschien iemand die we kennen.

marie-jeanne Dat is toch goed voor ons.

moassi Dat is goed voor hen. Er verandert niets. Het is flink, zedelijk gedrag. Conform, wenselijk, zoals te verwachten en te voorzien. En alles blijft ongeschonden en onveranderd. Wij stinken niet eens. Wij stinken niet eens van wat we niet doen.

marie-jeanne Maar we ondernemen toch?

moassi Je speelt je DNA af,
op het ritme van een brullende ideologie.

moassi Het vuur van iedere dag aan mijn schenen. Wat een gelijk. De achterkant van mijn ogen een smeltende neonreclame. Een strijdlustig drogbeeld begint te druppen. Als ik mijn ogen lang openhoud zonder te knippen kruipt de stilstand erin. De stilstand in de beweging, de as. Verspeelde woede, verspeeld geheugen. Ik wou dat ik kon kwijlen. Dat ik zoveel kon kwijlen dat mijn kwijl de aarde zou bedekken, zou toedekken als een deken zodat ze één nacht, één nacht maar zou kunnen slapen, even de ogen toe, en dan slapen en morgen gezond weer op.

marie-jeanne *hoort plots geroep buiten, gaat kijken* Dat moet de voetbal zijn. Volgens mij spelen de Fransen vandaag een match waar hun nationale trots vanaf hangt.

moassi Nee, er zijn geen grote competities op dit moment, denk ik.

marie-jeanne Zo'n volksverhuizing kan alleen voor een historische match.

moassi Misschien is het een popconcert.

marie-jeanne Een historisch popconcert dan.

moassi Voor Soedan: Red Darfour met Charles Aznavour.

marie-jeanne Of Pearl Jam, ik hoop het, ik vind die graaf, misschien gaan we het tot hier kunnen horen.

moassi Geopolitiek langs het trommelvlies. Heb altijd al vermoed dat de oplossingen eenvoudiger zijn dan men voorwendt.

marie-jeanne Soms, lieve Moassi, lijkt het of ge gaat oplossen in een treurwilg. Dat ga je zelf nog te eenvoudig vinden.

moassi Nee nee, helemaal niet. Treurwilg? Ja. Ik zie soms niet in hoe ik anders rechttop zou kunnen blijven staan.

marie-jeanne Je moet je ogen leegspuiten. Als een brandblusapparaat. En dan blijven kijken, blijven kijken naar de brand van iedere dag, en blijven pompen, met je ogen blijven pompen tot je helemaal leeg bent, geen verlangen meer, geen hoop en geen verwachting. En dan raak je de oerwil, de oorspronkelijke wil die de aarde doet draaien. Hier staat die dan niet te staan. Je vlijt je er tegenaan, die kruipt in jou en jij in hem en er is van jou geen sprake meer en je bent vrij, waar, ontheemd en gevaarlijk.

moassi Gedachten zijn voor de hersenen wat urine is voor de nieren.

marie-jeanne Maar een gedachte als deze stelt u wel in staat om helemaal vrijwillig op de kop te pissen van wie het nodig heeft.

Moassi staat op, haalt uit zijn sportzak een grote lederen riem, hij gaat terug zitten, met de riem in zijn hand, speelt met de gespjes.

marie-jeanne Wou jij mij dat laten zien?

moassi Ik weet niet of ik dat wou, ik deed het.

marie-jeanne Schoon zenne. En al die kleine tralalietjes eraan.

moassi Vanwaar denk je dat dit komt?

marie-jeanne Van bij uw kanten zeker?

moassi Zou je het graag hebben?

marie-jeanne Ik? Is het een cadeau van jou voor mij?

moassi Als je dat wil. Waarvoor denk je dat het dient?

marie-jeanne Dat weet ik niet, maar ik ga er zeker wel iets mee kunnen doen. Jij hebt hem niet meer nodig?

moassi Nee, hij is voor jou.

marie-jeanne Fantastisch, dank u wel zeg. Weet goed: wat van mij is, is ook van u, echt waar, als je het nog eens wil gebruiken, dan moet je dat niet eens vragen.

moassi Dank u wel.

marie-jeanne Ik zou hier klein geld in kunnen steken of een picknick voor als we later gaan wandelen. Jij hebt hem nooit gebruikt?

moassi Ik heb hem in de moskee gekregen.

marie-jeanne Amai en wat heb je daarvoor gedaan?

moassi Niets. Ze delen dat uit voor wie eventueel zelf iets wil gaan doen, maar vooral om ons verbonden te kunnen voelen met zij die zo'n riem gebruikt hebben. Ik heb deze riem van de imam gekregen. Er was een spreker gekomen uit Afghanistan, de imam van Hasselt had gezien hoe gefascineerd ik had zitten luisteren, nadien heeft hij me deze riem gegeven. En een emailadres. Voor als ik verder zou willen gaan.

marie-jeanne Verder?

moassi Recht in de armen van Allah, met een klap in de roos.

marie-jeanne Dus dat is eigenlijk zoiets als een paternoster bij ons? Iedere gesp is een nieuw gebedje?

moassi Daar zou je het mee kunnen vergelijken, een erg krachtige paternoster.

marie-jeanne Bij ons is dat niet meer in gebruik.

moassi Bij ons meer en meer.

marie-jeanne Geloof je dat het effect heeft?

moassi Ongetwijfeld, maar het welk?

marie-jeanne Bij ons was een paternoster iets dat kraal voor kraal uw mond dichtsnoert. Je sprak niet meer zelf, je prevelde de overlevering verder, een trage tram naar God de vader. Ze gebruiken dat niet meer vandaag. Dat krijg je als de Terminus maar niet in zicht wil komen, dan stappen de mensen af.

moassi Maar vlak voor ze afstappen gaan ze nog onwaarschijnlijk heftig tekeer. Uit wanhopige ontkenning. Dat is waarom op dit moment een riem als deze bij ons zo populair is.

marie-jeanne Hoe moet je deze dan gebruiken?

moassi Ik zou die zo om je heupen dragen, losjes, en dan gaan jij en ik samen door een laan wandelen waar honderden veldbloemen staan te wiegen, klaprozen die ons toewuiven, en daar gaan wij tussen lopen, en we plukken de stampers en het zaad en in elk compartiment van de riem steken we het zaad van een andere klaproos, en zo wandelen we voort, totdat het moment komt dat we door een laan moeten lopen waar geen klaprozen staan, dan nemen we de zaadjes tussen onze vingers en verpulveren ze en laten ze waaien langs de weg.

marie-jeanne Met een klap in de roos?

moassi Zo zou ik dat doen, ja.

marie-jeanne Maar dat is niet hoe dat bij jullie moet?

moassi Nee, hoe zou jij het gebruiken.

marie-jeanne Laat me eens kijken? Ja in principe kun je dat ook gebruiken als paternoster natuurlijk. ...Maar het heeft ook iets militairs zo... Of van het rode kruis: een EHBO-riem?... Er kan veel in... Ja ik zou het denk ik als EHBO-riem gebruiken, maar dan wel als Eerste Hulp

Bij Oplossingen. Voor mensen die er zo efkes uit willen en dan per ongeluk in de oplossingen raken gesukkeld. Het is rap gebeurd hé, even er niet echt bij en lap je hebt oplossingen aan je been. Dan hebben we nu dus deze riem bij en dan halen we hier bijvoorbeeld uit dit zakje een grijze steen. Prachtig, heftig, lustig: onoplosbaar! En dit vakje bijvoorbeeld houd ik dan leeg: gewoon lucht. Dat lijkt opgelost, maar als je lang genoeg naar 'lucht' kijkt, of nadenkt over iets dat 'gewoon leeg' is, dan geraakt je snel van je oplossingen af, en dan kan je tenminste weer voort.

Ja, ik zou dat als een EHBO-riem gebruiken, ik.

moassi Maar dat is ook niet hoe dat dat bij jullie moet.

marie-jeanne Het is raar om je in de wij- en de jullie-vorm te horen spreken. Dat gaat jou niet af.

moassi Soms wou ik dat ik wij kon zeggen. Maar het is me nooit gelukt.

marie-jeanne Mij ook niet. Ik kan het niet.

moassi Ik weet niet of ik nog tot een wij behoor.

marie-jeanne Ik ook niet.

moassi Ik weet niet of ik dat nu afschuwelijk moet vinden of dat het net een kans is.

marie-jeanne Ik denk wel dat het plezant moet zijn. Zo kunnen voelen dat je tot een volk en een geloof behoort. Sussend zelfs.

moassi En sissend. Als een lont.

marie-jeanne Maar uiteindelijk wel veilig. Want die geest van volk en geloof die blaast een stevige airbag op.

moassi Maar die staat dan zo dik dat je niet eens meer zelf kan sturen.

marie-jeanne Dat kan toch ook wel eens deugd doen?

moassi Het zijn de mensen die niet sturen en die van achter zitten die misselijk worden, chauffeurs en piloten worden zelden misselijk.

marie-jeanne Ik wil mijn gezicht uitkleden.

moassi Wat zeg je nu?

marie-jeanne Dat ik mijn gezicht zou willen uitkleden.

moassi Maar ik zie je gezicht toch.

marie-jeanne Echt waar?

moassi Ja, ik zie je gezicht.

marie-jeanne Mijn bloot gezicht?

moassi Mmmja.

marie-jeanne Ik zou willen dat dat kon bestaan: een gemeenschap van alleen maar blote gezichten. Samen. Een gemeenschap die nog geen naam heeft.

moassi Zoals wij nu?

moassi Heb je geen honger?

marie-jeanne Dat begint, ja.

moassi Het is al na tien uur.

marie-jeanne Zo laat. Dan moeten we misschien iets gaan eten buiten.

moassi Ik durf nog niet.

marie-jeanne Ik zal anders iets gaan halen.

moassi Je moet eens horen hoe dat buiten tekeer gaat. Ik zou daar niet tussen gaan lopen als ik jou was.

marie-jeanne Ben je bang?

moassi Het lijkt toch dat het uit de hand loopt.

marie-jeanne Het wordt zo precies een gebrul en een geloei van een meedogenloze volksmassa. Wilt ge dan helemaal niets eten?

moassi Misschien kunnen we gaan wandelen als het vannacht kalm is, er zal dan zeker nog wel iets open zijn.

marie-jeanne Ga je daar nu zo blijven staan?

moassi Daar heb ik nog niet over nagedacht.

marie-jeanne Misschien moet jij eens hier komen staan.

moassi Daar?

Marie-Jeanne kust Moassi.

marie-jeanne En wat doet dat met onze armen van geest?

moassi Dat doet de materie voelen.

marie-jeanne Ik zou het geloven.

Ze kust hem opnieuw.

moassi Amai, je vel is wit hier.

marie-jeanne Dat ziet niet veel zon hé, dat is normaal.

moassi Het is precies een witte bladzijde.

marie-jeanne Wild'er iets op schrijven?

moassi Nee, integendeel, het is zo blank, zo wit, zo niets.

marie-jeanne Ik heb vroeger nog wel zonnebank gedaan maar zodra ze afkwamen met al die verschillende soorten kanker ben ik er maar mee gestopt.

moassi Het is zo raar dat dit stukje, van hier tot hier, dat jij dat bent. Er is niets meer dan dit honderdtal centimeters. En daartussen zit jij. Al wat jij bent. Dat is het dus.

marie-jeanne Ja, je zou me zo kunnen ruilen voor drie plastieken zakken boodschappen, van volume is dat hetzelfde.

moassi Maar jouw materie is ingewikkelder.

marie-jeanne Denk je dat? Zo'n pot augurken bijvoorbeeld. Moassi ik kan u verzekeren dat als je dat grondig bestudeert dat dat even overweldigend is als pakweg mijn polsen. Of neem nu de cassoulet in blik van Knarff, wat daar allemaal in zit dat is volgens mij een pak straffer dan 450 gram van mijn arm.

moassi Kijk, mijn arm tegen de jouwe.

marie-jeanne Twee potten cassoulet. Eén met donkere saus en één met een bechamelleke.

moassi Ik ben niet bang van cassoulet en niet van celweefsels.

marie-jeanne Ik ben alleen bang van geesten.

moassi Die ik van jou, is die tussen die celweefsels verstopt? Moet ik daar dan bang van zijn? Ik hoor die eens graag, ik wil die graag voelen, niet alleen je celweefsels maar jij, jij zelf, het zelf van jezelf. Ik zou met mijn hand in je huid willen. Ik zou willen weten. Jou. Dichter komen. Al sneed ik je open en stak ik mijn vingers tussen je spieren. Het zou nog niet dicht genoeg zijn. Waar zit jij?

marie-jeanne *brengt haar ogen tot bijna tegen zijn wang* En jij, waar zit jij?
Hier?

Ze kietelt hem, hij lacht.

In die spasm in uw arm, of hier, in de luchtstoot uit uw mond?

Ze kietelt hem opnieuw.

moassi *lacht* Toen ik uit de gevangenis mocht, had een oom van me een auto klaar gezet. Wanneer ik eindelijk kon vertrekken kreeg ik mijn oude kleren terug en de sleutels van zijn Ford. De gevangenis was een kamp diep in de woestijn. Ik ben op de middag kunnen vertrekken, het was augustus. Het werd toen tot zestig graden in de auto. Na vijf uren rijden kwam ik aan in een dorp. Ik had blazen op mijn lippen. Ze hebben me er drinken gegeven. Ik heb bijgetankt, en ik heb die nacht op de achterbank geslapen. In een geur van verbrand rubber en vlees. Die nacht heb ik gedroomd van armen, benen en rompen die over elkaar heen gleden. Lichaamsappen, zweet, glimmende stukken lijf.

's Morgens ben ik verder gereden. Opnieuw de hitte. Een zweer van een zon. Ik kwam in de vroege namiddag aan bij het huis van mijn oom. Ik gaf hem de wagen terug, hij deed de koffer open en er lag een groot zwart plasteiken pak in. We tilden het eruit. Het was een bodybag. Hij deed de rits open en pas na enkele minuten zag ik dat dat het lichaam van mijn broer was. De gevangenisbewakers hadden het in de koffer gelegd. Ik had er twee dagen mee rond gereden, het was onherkenbaar, verminkt, zijn gezicht opgeblazen alsof zijn hoofd ieder moment kon openspatten.

marie-jeanne Wilt g'al met uw piet in mijn spleetje?

moassi In de schedel van mijn broer zat een gat, ik kon er los in kijken, hij was er niet.

marie-jeanne Het is ook niet zeker of je mij gaat vinden in mijn spleetje, soms wel, soms niet.

moassi Ik geef niet om zekerheid, liefde.

marie-jeanne Geen zekerheid? En jij zegt dat, jij die al zo dikwijls geplet
zijt onder de zekerheid dat het heelal te zwaar weegt om rechtop te
blijven lopen? Jij geeft niet om zekerheid? Dat is dapper, ik vind dat
ongelooflijk dapper.

moassi Ik wil niet meeheulen met tragedies.

marie-jeanne Hier zit ge, aha hebbes!

moassi Weet je, mijn broer dook op in zijn lichaam toen hij een steen
opraapte en in de richting van de geheime politie gooide. Hij was er toen
hij ineens op de markt door een megafoon begon te roepen, en toen hij
zijn vrouw Latifa kuste, toen, daar, dan kwam hij te voorschijn.

marie-jeanne Al bij al komt het niet zo dikwijls voor dat dat 'ik' verschijnt
in mijn zakske vlees.

moassi *lijpt zonder klank 'ik'*

marie-jeanne *lijpt ook zonder klank 'ik', enkele keren en dan met klank* Ik...
ik moest mijn man gaan identificeren. Vijftien jaar geleden. Hij was in slaap
gesukkeld, hij deed dat wel vaker, alleen deze keer was het achter het
stuur van zijn auto en reed hij op de E40. Vier doden, zijn auto helemaal
uitgebrand. Ik moest 's nachts naar het ziekenhuis komen, ze trokken een
schuif open en ik zag een zwarte, harde worst, een afgeblakerde
spoorwegbalk, ik zei dat is hem. Ik had me vergist. Dat was de chauffeur
van de andere auto. De begrafenis is twee dagen moeten worden
uitgesteld. Mijn kinderen hebben moeten overgeven toen ik het hen
vertelde. Ik zei: ge kunt daar nu eens niets aan zien en dan moesten ze
nog meer overgeven.

moassi Het is een privilege om zichtbaar je gezicht te verliezen. Meestal slijt het gewoon langzaam weg.

marie-jeanne Dan ging ik naar mijn zus en ik zei: mijn man is dood. En ze liet mij binnen en schonk koffie in en ze zat tegenover mij begrip te doen. Ik zeg: Liliaaaane? Lillianneke? Waar zitte gij meisje? Zijde gij een tafelkleed geworden, en ge hebt er al zoveel?

Ze deed toen lachen, en ze schaamde zich ervoor dat ze moest lachen. Ik zei: ge lacht niet gij, bij u zijn dat spierkes die samentrekken. En toen heeft ze gezegd: ga eens goed op verlof. ... Ik ben terug naar huis gefietst.

moassi Eerst denken we iemand te kennen, dan denken we nog even een lichaam te kennen, en dan niets meer. Niets. Een vacuüm.

marie-jeanne Dat is afschuwelijk.

moassi Het is ondraaglijk, en toch is dat wat mij oproept, wat mij verwekt, wat mij begroet.

marie-jeanne Dag Moassi.

moassi Weet jij wanneer je de eerste keer niet meer in je zakje vlees zat?

marie-jeanne Ja. Vijf, zes jaar geleden. Ik had opnieuw heel de nacht wakker gelegen. Al om vijf uur was ik opgestaan. Ik dacht: ik ga inkopen doen. Er was niemand op straat, ik ook al niet meer, denk ik nu. Ik heb inkopen gedaan maar ik had natuurlijk nu niet ineens wél geld genoeg om iets te kopen waarmee ik mij kon uitdrukken. Of een persoonlijk accent kon leggen. Bijvoorbeeld met een Häagen-Dazs te kopen, of een Scapa of Scotland of een Nokia. Ik was trouwens al langzaam opgehouden. En toen ik langs de kassa gepasseerd was, was ik helemaal weg.

moassi Gewoon weg?

marie-jeanne Ik ben nog niet zo lang terug.

marie-jeanne Ik ben bang.

moassi Ze breken de straat af. Ze plunderen.

Er vliegt een blikje bier door het venster naar binnen.

marie-jeanne Niet aankomen! Het is misschien een bom!

moassi Maar nee, dat is een pintje.

marie-jeanne Wie gooit er nu een vol blikje bier door een venster naar binnen? Dat drink je toch eerst leeg?

moassi Misschien had die al genoeg gedronken?

marie-jeanne Niet aankomen! Dat klopt hier niet Moassi!

moassi Het gaat wel waaien door dat gat.

marie-jeanne Hang er een handdoek voor!

moassi Die zijn buiten zo uitgelaten dat ze ermee beginnen te smijten!

marie-jeanne Ze overdrijven, ze kunnen niet meer stoppen. Dat kan toch niet omwille van de voetbal?

moassi Wat denk je dan dat het is?

marie-jeanne Die mensen zijn precies kwaad.

moassi Dat is amper een verschil met uitzinnige blijdschap.

marie-jeanne Waarom zouden die blij zijn, zo ineens?

moassi Omdat hun ploeg gewonnen heeft.

marie-jeanne Als het alleen daarom is, dan is dat hier van een veel te groot verdriet. Misschien is het zo? Misschien heeft deze middag hun sjotterkesploeg gewonnen en gingen ze van vreugde uit hun dak. En doordat ze eindelijk uit hun dak waren beseften ze ineens dat ze er ook

niet meer terug onder wilden, en vanaf nu blijven die razen door de stad tot het eind van hun dagen.

moassi Ik ga dat pintje opdrinken.

marie-jeanne Nee!

moassi Maar waarom niet?

marie-jeanne Dan neem je er aan deel. En misschien is dat collaboratie.

We weten niet wat voor een opstand dat dat buiten is.

moassi Het lijkt me nogal spontaan allemaal.

marie-jeanne Of misschien zijn ze net in een stadion gaan kijken naar een musical of zo, Les Misérables, dat is heel schoon, als je dat in 't groot ziet, echt meeslepend.

moassi Ze menen het, dat wordt hier precies een liturgie.

marie-jeanne Ik ken dat, ik ga soms ook iets veel te hard menen.

moassi Dat wordt een bokkenzang.

marie-jeanne Die kunnen toch overtuigd staan roepen.

moassi Alleen bokken kunnen dat.

marie-jeanne Ik kan daar soms toch ook echt naar verlangen, overtuigd roepen.

moassi Dier worden en geen last meer van het niet-weten. Alleen nog jeuk van vlooien en driften. Wil jij nu naar buiten?

marie-jeanne Ja.

moassi En wat als wij mekaar dan verliezen?

marie-jeanne We houden mekaars hand vast.

moassi Het gaat er beestig aan toe.

marie-jeanne Wij zijn niet vertrokken om hier binnen te blijven.

moassi Het blijft wel een razernij buiten, ik wil je daar niet in verliezen.

marie-jeanne En wat wij dan doen? Uit de loop der dingen recht hier in deze kamer binnenstappen, was dat dan geen razernij?

moassi Ik hoop dat je weet wat je doet.

marie-jeanne Dat hoeft niet, soms doe je en zie je waar je uitkomt.

moassi Ik wil niet dat de uitkomst van wat we gedaan hebben zal zijn dat wij mekaar seffens terug kwijtspelen.

marie-jeanne Ik sta hier met jou. Ik ben niet bang meer. Ik ben een begin, dus ik besta.

moassi En wat er buiten gebeurt, denk je dat ook dat een begin is?

marie-jeanne Die mensen buiten rennen rond alsof ze gat in de grond willen boren.

Kijk Moassi, die mevrouw daar, die moet zo oud zijn als ik, ze spurt door de straat, op haar panty's.

moassi Ze heeft alvast een gat in haar kousen.

marie-jeanne Haar lopen is bijna een tarantelladans, alsof ze een gif wil kwijtspelen.

moassi Stel je voor dat die straks thuiskomt, en dat ze dan alleen haar schoenen zou zijn kwijtgespeeld.

marie-jeanne Dat zou een verschrikkelijke ontgoocheling zijn.

moassi Maar hoe voorkom je dat?

marie-jeanne Door naar buiten te gaan, we moeten mee de straat op, we moeten hen versterken. Dat het niet ophoudt bij een rel en een opstootje, maar dat het verder gaat nu.

moassi Misschien.

marie-jeanne Misschien.

moassi Misschien zit ik binnen twee dagen onder politiebegeleiding op het vliegtuig terug.

marie-jeanne Misschien zit ik binnen twee dagen terug yoghurtpotjes uit te spoelen om eens iets creatiefs mee te doen.

Eekhoornbrood ging in première op 14 oktober 2004 in de Minard in Gent

Met Sien Eggers in de rol van Marie-Jeanne
en Kadi Abdelmalek als Moassi

In samenwerking met kc Nieuwpoorttheater.

Productie L A M P E

Eekhoornbrood werd gesteund door het Ministerie van de Vlaamse
Gemeenschap en het Vlaams Fonds voor de Letteren

Pieter De Buysser koestert de wilde droom te leven en te werken zonder biografie.

www.pieterdebuysser.com

Toneelwerk

Immerwahr – 2015

*Landschap met springwegen** – 2014

Bookburning, een verstopte geschiedenis – 2012

De ongelooflijke veranderingen van meneer Afzal – 2012

*Metselvariaties voor beginners** – 2010

*Nachtevening** – 2009

An anthology of optimism – 2009

De Judaspassie – 2009

Isaac and all the things he doesn't understand – 2008

Dood en ontwaken in Circus Ngemak – 2008

*De Belofte** – 2007

*De vuurweg** – 2006

Glanzen – 2006

Robinson, de vrouw en de neger – 2006

Condor Unlimited – 2004

*Het groeien van de bomen** – 2004
*Eekhoornbrood** – 2004
Stranden – 2003
Het onthaal van Ismael Stamp – 2003
Aangesproken, de as en de boter – 2003
O Artaud, Joyce en de houtworm – 2002
*Nachtzon** – 2002
De vader en het hert – 2001
Lotus Drive, Vlaams Drama – 2001
*Het Litteken Lip** – 2000
Een kleine doortocht buiten verdenking – 2000
De maten van het mogelijke – 1999
De Zoete Kaan. Een toneelgedicht in een vorig en voorlopig bedrijf – 1998

* Deze teksten verschenen in de reeks van De Nieuwe Toneelbibliotheek nr #9, 19, 61, 80, 81, 206 en 252